

a hivatkozott 418-ik §-ban a tettesre fogház és pénzbüntetést állapít meg a törvény. De vajon ezen vétségnek kísérlete büntethető-e a törvény szerint?

Nézetem szerint nem! Nem pedig azért, mert a törvényben arról, hogy az ezen cselekmény kísérlete büntethető lenne, egy szó sincs; már pedig hogy valamely vétség kísérlete büntethető legyen: a büntető törvénykönyv 65-ik §-ának 2-ik bekezdése szerint, a törvényben külön kimondandó, a mi pedig a jelen §-nál nincs.

Hogy a büntető törvénykönyv 420-ik §-ába ütköző vétség kísérlete nem büntethető, arra nézve pedig kétség nem is merült föl, de a magyar büntető törvénykönyv eddigi legjobb kommentárának szerzője: Illés Károly is igennel felel e kérdésre akkor, a midőn ismeretes könyvének I. kötet 167-ik lapján felsorolja azokat a vétségeket, amelyeknek kísérlete büntetendő; de ezek közt hiába keressük a büntető törvénykönyv 420-ik §-át.

Kérdem most már: miért és minő jogalapon indítanak olyan nagy hajszát a szobor felrobbanását megkísérlő kipuhatólására? Miért ajánlanak föl Szeless Adorján kézrekerítésére 2000 korona vérdíjat (a helyett, hogy nekem adnák ezt a kis summát, mikor ugyanis sürgős szükségem lenne rá), mikor ez a pénz tisztára kidobott pénz lenne, mert hiszen büntethető cselekményt úgy sem lehetne ellene megállapítani a törvény alapján!

E kérdésekre, melyeket több jogtudós barátaimmal megbeszéltem, mert a kálvinista ének szerint „magamban nem bízhatom”: tisztelettel kéri válaszáat Nagyságodnak, mint egykori jogtanárának régi hű tanítványa:

Kósa Barna,
a „Debreczen” f. szerkesztője.

Kérelem a jó magyarokhoz.

Szeles Adorján a neve annak a magyarnak, a ki méltó felháborodásában a levegőbe akart röpteni egy vasból készült otromba monumentumot, mely Budavárának azonja helyén, hol egykor a hős Hunyadi László feje legördült, hirdeti egy osztrák zsoldos emlékét, ki „a császár és a haza iránt” való hűségében rommá akarta löveti „kedvelt fő- és székvárosunkat”.

Ennek a gyáva vérszopónak a szobrára, mi, a kiknek keblében igaz magyar szív dobog, pirulás nélkül nem tekinthetünk.

Mi bár teljesen nem értünk egyet Szeles Adorjással s tettét nem helyeseljük, de elítéljük azt a hajszát, mit egy oly szobor érdekében követ el a kormány, mely szobor látása bennünk bizony nem a legkellemesebb emléket idézi fel.

Szeles Adorjánt a hatalom kopói élükön a császári főfóporoszlóval br. Bánffy Dezsővel árkon-berken üzik immáron nyolczad napja mindeneknek vidámságára, magamaguknak pedig rettentő szomorúságára . . .

Hol van Szeles? Ki rejtegeti Szelest? S ígérnek vagyont annak, a ki nyomára vezet. De Judás nem akad, mert erős a nemzet, ha összetart . . .

A hatalom kopói nem pihennek. S minem is az ő, de éhező családja érdekében szállalunk fel.

Dezső azt mondotta róla, hogy kitünő zenész és eredeti gondolatai vannak. Én még ezen felül azt is tudtam, hogy igen jó fiú.

Hogy milyen jó fiú, annak illusztrálásául — ha megengedi a t. olvasó közönség — előbb elmondom a következő párbeszédet, azután ismét visszatérhetünk a kávéház asztalához.

Egy szép májusi reggelen a főutcán Lányi Ernővel találkoztam. A kölcsönös üdvözlés után kérdeztem tőle:

— Van-e elegendő zongoraórád?

— Barátom! szolt ő — annyi órára van, a mennyit csak akarok. Nekem igen szép jövedelem van Miskolczon.

— No, ennek nagyon örülök. Így legalább reményünk lehet arra, hogy nem kivánczol el innen.

Lányi Ernő erre nem válaszolt, hanem azt kérdezte tőlem:

— Hát te hogyan élsz? Van-e elegendő jövedelmed?

Erre epanaszoltam neki, hogy én mint családember nagyon szigorú körülmények között élek. Csekély jövedelem alig-alig fedezi a családom entartására szükséges kiadásokat, azután meg adósságaim is vannak, stb.

Nagyon elszomorodott őszinte nyilatkozatom felett. Ekkor egész komoly arccal felém fordult ezeket mondta:

Négy árva gyermek és egy kesergő anya elhagyatva mindenkitől éhezik ezalatt . . .

Esdő szívvel kérünk mindenkit, a ki magyar, ne nézze tétlenül négy ártatlan kisdéd és egy szegény kétségbeesett asszony sötét nyomorúságát, kiknek minden bűnük az, hogy övéi Szelesnek.

Aldozzon e czélra kiki annyit, a mennyi tőle telik, fillért a szegény, forintot a gazdag — s megáldja érte a magyarok Istene!

Mi minden adományt köszönettel elfogadunk és rendeltetési helyére juttatunk.

Miskolcz, 1895. ápr. 9-én.

A szerkesztőség.

Erkölcsei súlyedés.

A nemzeti hala és kegyelet köteles megnyilatkozásának eredménye az a mozgalom, a mely Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatását tűzte ki czéljául s a mely immár másodszer képezte határozathozatal tárgyát az ország képviselőháza előtt.

A nemzet törvényhozásának bizonyára ismételtelen lesz még alkalmá foglalkozni e kérdéssel s ugyanazért nem czélunk rekriminálni a képviselőháznak ez ügyben hozott határozatát, mert az különben is a házszabályok világos intézkedéseire alapulván, rekrimináció tárgyát nem is képezheti.

De még sem hagyhatunk szó nélküli egyes jelenségeket, a melyek ezen tárgyalás folyamán a képviselőházban felmerültek.

Bánffy Dezső, Magyarország ez idő szerinti miniszterelnöke és czimzetes államférfia, az ország képviselőháza előtt ki merte mondani azt a nagy szót, hogy Kossuth Lajos nem szerzett érdemeket arra, hogy emlékét a magyar törvényhozás törvénybe iktassa.

Nagy szó ez, különösen ha Magyarországnak ez idő szerinti „legnagyobb” élő „államférfia” szájából röppent ki.

Hogyan? Ez a nagy férfiú méltónak tartotta magához, hogy Kossuth érdemei felett oly sujtó kritikát mondjon, mely kell, hogy súlyánál fogva visszhangot keltsen Kárpátoktól az Adriáig.

Vaióban a cinizmusnak legnagyobb foka szükséges ahhoz, hogy Bánffy Dezső, a ki a magyar történelemben legfeljebb azt a szerepet fogja játszani, melyet Caligula Iova Rómában, (mert hisz az is magas állást viselt: consul volt,) merjen bécsi ítéletet mondani Kossuth Lajos felett, a ki Magyarország történetének egy ragyogó korszakát írta be tetteivel s a ki államférfiúi nagyságával és lángelkével nem egy Magyarország, de két világrész csodálatát vívta ki magának.

Vajon nem a politikai erkölcs súlyedésének legmélyebb foka kell ahhoz, hogy Bánffy Dezsőnek ezt a cinizmusát az ugynevezett szabadelvű párt helyeslésével kísérje?

Megtörtént ez, — szégyenére a magyar nemzetnek.

— Barátom! Nekem Párisban van még 1500 frt örökségem. Ezt — mihelyt megkapom — azonnal neked adom! Nekem úgy sincs arra semmi szükségem.

Bámulva néztem az én Ernő barátomra, ki a maga örökségét nekem ily nagylelkűen följajánlotta. Megköszöntem, bár tudtam, hogy neki arra az örökségre, a mikor megkapja, nagyobb szüksége lesz, mint nekem. Úgy is történt. Ezt az örökséget Máramaros-Szigeten kapta meg, akkor, a mikor már ő is családós ember volt.

Nem reflektáltam soha erre az örökségre, ezután sem reflektálok. Ezt a dolgot csak is az ő hirtelen fellobbanó nemes lelkének, jó szívének tanu bizonyossága gyanánt említem föl.

No, de térjünk vissza a kávéház asztalához. Én és Simon Pali Pap Dezsőnek „Gyöngéd volt az én szerelmem” című dalát énekeltük duettben. Mikor a dalnak vége volt, Lányi Ernő örömtől sugárzó arccal szolt a társasághoz:

— Barátaim! Ma délután, mikor Dálnoky Nagy Barnabás urtól hazamentem, egy dalt készítettem, melynek szövegét is, dallamát is magam irtam. Ha akarjátok, rögtön elénekelem.

Simon Pali, a kitünő versköltő, néha igen szenvedélyes természeti volt, haragtól kigyult arccal kiáltott Lányira:

Egyébiránt a Bánffy—Tarnóczy féle szabaldalmazott szivattyú-párt vezérének eme kijelentése alig érdemes arra, hogy nagyobb szenzációt keltsen, mert Bánffyt Tarnóczy, — Tarnóczyt Bánffy bánja.

Nem is áll az útjában semmi annak, hogy a Kossuth emléke törvénybe iktattassék, csak az, hogy félnek az uralkodó vétőjétől, attól az antagonizmustól, a mely Kossuth és az uralkodóház között kétségtelenül fennállott.

Ez az antagonizmus azonban csak addig állhatott fenn, míg Kossuth a jelené volt, míg ő a maga személyében megtestesítve hordta az április 14-iki eszméket, de a logika szabályai szerint el kellett múlnia akkor, a midőn ezeknek az eszméknek a képviselője sirba szállt.

Képmutatás tehát azt mondani, hogy az uralkodó nem járulna hozzá, hogy Magyarország Kossuth iránt lerőjja a kegyeletet és honfui köielesség adóját.

Az alkotmányos király nem tagadhatja meg a nemzet jogos követelményeit, nem állhat útjába a nemzeti érzület megnyilvánulásának. Kossuth Lajosnak Magyarország újjászületésében hervadhatlan érdemei vannak, már pedig az uralkodó nem zárkozhatik el azon férfiak érdemeinek méltánylásától, a kik az ő népeit, az ő országát kötelezték nagy tetteikkel halára maguk iránt.

Az erkölcsi nyomorúságnak, a rabszolgai cinizmusnak megnyilatkozása az, ha egy nemzet sértést vél elkövetni uralkodója ellen akkor, a midőn a honfui érdemeket jutalmazni kívánja.

Szomorú jele az időknak, a midőn ezeket a dolgokat mint tényeket kell konstatálnunk, a midőn azt látjuk, hogy az a párt és kormány, a mely Magyarország sorsát jelenleg intézi, képtelen a nemzeti követelmények terén csak egy lépést is kieszközölni.

Nem először éli Magyarország az erkölcsi súlyedésnek ezt a korát; negyedfélszázad története tesz e mellett szomorú tanuságot.

Hiszzen kimondotta már egyszer a magyar országgyűlés azt is, hogy II. Rákóczy Ferencz honarúló, miért ne taszítaná el magától ugyanilyen országgyűlés annak a Kossuthnak törvénykönyvileg megörökített szándékolt emlékét, a kit már életében hazátlanná tett?! Az a körülmény, hogy mindkettőnek homlokára a hálátlanság koszorúját fonta a nemzet halála és kegyelele, csak növeli a törpék érdemeit ott, a hol Magyarországnak súlyt és nyomatékot a Bánffy-féle államférfiakkal kölcsönöznek.

De hiába igyekeznek kiszakítani az ország törvénytárából Kossuth Lajos nevét. Mélyen meg van az gyökerezve minden magyar szivben s nincs messze az idő, a mikor a feltámadt nemzeti önértzet helyre fogja pótolni a magyar nemzet becsületén ejtett csorbát s oda fogja helyezni Kossuthot, arra a piederstálra, a melyet a történelem elismerése s nemzetének halála jelöltek ki számára.

Zéta.

— Majd elhallgatsz a nótáddal. Még te akarsz itt énekelni, mikor Ruttkay Menyus itt van!

Én, mint reménybeli örökös, de meg mint az erőszakoskodásnak ellensége, pártját fogtam Lányinak és határozottan követeltem, hogy hadd énekeljen; de a társaság többsége ellene volt. Abban állapodtunk meg, hogy Lányi tegye kottára a nótáját és majd én fogom elénekelni.

Úgy is történt. Lányi Ernő írót vett elő s pár perc múlva a kávéház fehér márvány asztalára ott volt leírva a „Tavaszi elmúlt a rózsának” kezdetű Kossuth nóta. Mikor én azt elénekeltem, az egész társaságot oly lelkesedés fogta el, hogy Lányi Ernőt még Simon Pali is össze-visszacsókolta. Nagyon természetes, hogy egész éjjel csak ezt a gyönyörű dalt énekeltük.

E dal születésének ez az igazi története. A ki nem hiszi, kérdezze meg magát Lányi Ernőt, a ki ezt a dalt a miskolczi daláregyletnek ajánlotta, jelölje annak, hogy azt itt szerette. Ő maga itt írta át azonnal férfikarra s a miskolczi daláregylet énekelte először az 1884-ben Miskolczon tartott dalárünnepély alkalmával, oly óriási hatást keltve, hogy azt a többi dalárdák is mindnyájan megszerezték.

Ez a nóta tehát — bármit mondjanak is a fővárosi lapok — itt Miskolczon született s innen kelt szárnyra az egész országba.

Ruttkay Menyhért.

* **Halálozás.** Deuts Ignác, a miskolci izraelita hitközség rabbi ünlője, életének 47-ik évében, hosszas és fájdalmas szenvedés után elhunyt. A jeles egyházi férfi temetése imponáns részvét mellett tegnap délután ment végbe. Az elhunyt ravatala felett *Rosenfeld* Mayer főrabbi tartott megható gyászbeszédet. A temetésen több mint 2000 lélek volt jelen.

— **Táncszatóly Mező-Keresztesen.** A mezőkeresztesi ifjuság az alsófoku ipariskola javára folyó hó 15-ikén a nagyvendéglő termeiben zártkörű táncszatólyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. — Beléptidj: Személy-jegy 1 frt. Család-jegy 2 frt.

— **Segély Borsodvármegyében** a következő ev. ref. egyházak nyertek segélyt a közalapról (domesztika): Felső-Barczika 50 frt, Dövény 60 frt, Hangács 80 frt, Sajó-Ivanka 60 frt, Tapolcsány 50 frtot, Vadna 50 frtot. Ugyanebből az alapról Demeter János maratonyi, Rozgonyi László nekézsenyi, Recho János sajtó-kazai ev. ref. lelkésznek egyenként 40 frt segélyt szavazott meg az egyetemes konvent.

* **Gyapjú-vásár.** A miskolci Hitelintézet saját áru- és terményraktárában f. év június 5-ik napján gyapjувásárt fog tartani.

— **A borbélynál.** Kis deák jön a borbélyhoz, hogy lenyirassa a haját. A munka végeztével felélen szól a borbélyhoz:

— Mit gondolsz, lesz nekem szakállam?

— ?

— Az édes atyámnak igen szép szakála volt, A borbély kisére zavartan adja vissza a szót: — Azt hiszem, hogy ön inkább az édes anyjára ütött.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon tisztelt barátaink, kik Kálmán fiam elhunyt alkalmából részvétnyilatkozatukkal egész családom mélyenérzett fájdalmát enyhíteni óhajtották, fogadják ez úton hálás köszönetemet. Lábóssenyő, 1895. április hó 6-án. *Latkóczy Kálmán.*

x **A Magyar Nemzet története** monumentális mű első kötete a napokban került ki a sajtó alól. A közönség már türelmetlenül várta ezen valóban irodalmi eseményt, mert a munka jeles hírnevű szerkesztői a magyar történetírás első férfiához méltóan kifogástalan remek műben remélte megörökítve látni a nemzet ezredéve küzdelmeit. A most megjelent első kötet a legmesszemenőbb várakozásokat is felülmúlta. A rendkívül bő anyag, a gazdag források, a részletek s kritikai kérdések korhű elrendezése s összeállítás mesteri kezekre vallanak. A történeti alakok s események művészi illusztrálása művelődés történeti tekintetben is becsessé s pótolhatatlanná teszi a művet. Szívünk egész melegével köszöntjük a magyar nemzet eme legszebb könyvét. Még csak az első alapkötét látjuk, de szívünk azt sugja, hogy a magyar nemzet ezer éves életének ez az ólombetűkből öntött szobor lesz legszebb, legbecsebb, legmaradandóbb emléke. A kiváló mű bekötése a nemes művészi ízlés befejezett terméke. Igazi remeke a könyvkötészeti műiparnak. A bekötési táblára ugyanis előkelőbb könyvtársai pályázatot hirdettek s az első díjat nyert rajz képezi a bekötési tábla gyönyörű kivitelű dombornyomatát. A munka ezen díszbekötésben csakis Ferenczi B. miskolci könyvkereskedésében kapható: hol az csekély 1 frt 50 krajczáros havi részletekben minden árfelemelés nélkül megrendelhető s így lehetővé van téve, hogy a magyar nemzet minden tagja a saját tűzhelyén emelhesse emléket ezredéves multjának.

x **Gazdák és kertkedvelők** vetőmagvaiknak legmegbízhatóbb bevásárlási forrása Schwarcz és Kohn magkereskedése Miskolcz, Zsolczai-kapu 14. sz., mivel ezen cég a borsodmegyei gazdasági egyesület által a lóhere és luczernamagvakat az állami vetőmagvizsgáló állomásnál utánvizsgálattja és az arankamentesnek talált magvakat ólomzáróval hozza forgalomba, a quedinburgi répamagvakat eredeti ólomzáróval hozza forgalomba és azokért a legmesszebb menő szavatosságot vállal. Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

SZÍNHÁZ.

Bucszatóly.

Tisztelt szerkesztő ur — kérek bocsánatot — Hogy ezuttal im most én komoly nem vagyok;

A kik eddig irtak szini epilógot:

Azokról már a böles komolyság lelógott!

A tréfát azért én tartom fenn magamnak,

A színházról bucsu szótát hadd adjak!

A szinlaposztóval imigy concurrálok,

S rosz versekben mondok egy Istenhozzádot!

* * *

Hát szép saison vala — igyekvő volt Csóka,

Mit róla írok — nem hizelgés, nem bók'a:

Az elein indult — kissé rosz műsorral,

Járt is a publicum — leeresztett orral.

És ha a directort — sok malheur nem éri.

A szerencse is tán — még jobban kíséri!

Szót nem szaporitom, csak az a lényeges

Jó — rosz előadás volt ez idén vegyes.

Publicum gusztsusa — ez így van, hiába —

Nevetni, mulatni jár ám a színházba;

Művészi érzék a directort ne bántsa,

Bizony a sok dráma — nem hoz a kenyhára!

* * *

A színészek azok szép számmal valának:

Tünneményes erőt — az ember nem láthat!

Jó középszerűek — voltak mindannyian:

Igyekvés, szorgalom — egyikben, másikban

A hölgyek közül no emlitsük hát sorba:

Előljárt mindig a — kedves primadonna!

Ugyes volt, cainos volt, kedves volt ő gyakran,

A második diva — talán még gyakrabban,

A drámai hősnők — megállták a helyet:

Izlésben egymással gyakran versenyeztek.

A drámai szende — irt egy tuczat verset,

(Kapott is ám érte — gyönyörű presentet:)

Poetikus volt a szép, dus — frizurája,

Udvarképes lett s járt — audienciára!

Jó emléken maradt a herczig naiva,

Mindig megállt helyén — a két derék mama.

* * *

A férfiak közül — tudja ám mindenki:

Veterán színészünk — volt valódi genie,

Volt drámai hősnők — a büszke troubadour:

Veszekvő, perelő — ám hatalmas nagy úr!

Ifju szerelmese — csak ketten valának:

Ha tanulnak sokat — még jobbakká válnak!

Két jó énekesünk — énekelt sok verével,

Két jó komikusunk — mókázott j kedvvel!

A kik visszatérnek — üdvözöljük őket,

Szívünkben sajnáljuk — a most elmenőket!

* * *

Tisztelt szerkesztő ur — ime beszámoltam S pensjóba téve — kritikus tollam. Nem hirdetem: minden, a mi szép és a mi jó, Az egyedül nálam volna csak kapható! Nem hirdetem: tölem dől romba bős Henczi! Oly nagyot se mondok, mint Columbus — Renczi! Nem omelek ki a karból egyet névleg, Hisz együttesen ők sokkal többet érnek. Nem voltam: pszichikus, mistikus, intrikus, A viszontlátásra, szolgáljuk:

Jassicus.

Értesítés.

A borsodmegyei kir. pénzügyigazgató ur által az 1895-ik évre megállapított házbéradó kivonásokat tartalmazó lajstrom az 1883-ik évi XLIV. t. cz. 18. §-a értelmében április 8—16-ig bezárólag Miskolcz város adópenztári hivatalánál 8 napi közzemlére kitétetik.

Mely körülményt azon figyelmeztetés mellett hozzuk az érdeklettek tudomására, hogy azon adózók, kik a kivetési lajstromban foglalt adónemmel már a múlt évben is meg voltak róva, a lajstrom kitételét követő 15 nap alatt, azon adózók pedig, kik a folyó évben első ízben rovatnak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz felebbezhetnek.

A felebbezések beadására nézve megjegyeztetik, hogy azok az itt említett adónemet illetőleg az alólírott hivatalhoz nyújtandók be

Miskolcz, 1895. április hó 6-án.

Miskolcz város adópenztári hivatal

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Kots Miklós**
Kiadó: **Rutkay Menyhért.**

VASUTI MENETREND.

Indul.		Érkezik.	
Budapest felé:		Budapest felől:	
Szv. éjjel	12:54	Szv. éjjel	2:01
Szv. éjjel	1:51	Szv. éjjel	2:53
Gyv. d. e.	9:38	Vv. reggel	6:40
Szv. délben	12:45	Gyv. d. e.	11:05
Szv. d. u.	3:11	Szv. d. u.	12:48
Szv. d. u.	3:26	Szv. d. u.	1:03
Gyv. este	6:05	Gyv. este	6:11
Kassa felé:		Kassa felől:	
Szv. éjjel	2:32	Szv. éjjel	1:31
Gyv. d. e.	11:28	Gyv. d. e.	9:31
Szv. d. u.	1:02	Szv. d. u.	3:16
Gyv. este	6:28	Gyv. este	5:44
Szerencs felé:		Szerencs felől:	
Szv. éjjel	3:35	Szv. éjjel	12:34
Gyv. d. e.	11:15	Gyv. d. e.	9:25
Szv. d. u.	1:30	Szv. délben	12:37
Vv. d. u.	3:31	Szv. d. u.	2:56
Gyv. este	6:24	Gyv. este	5:55
Fülek felé:		Fülek felől:	
Szv. reggel	5:20	Vv. reggel	9:08
Szv. d. u.	1:33	Szv. d. u.	2:44
Vv. d. u.	3:46	Vv. este	8:33
Vv. este	6:33	Szv. éjjel	10:40

A kassai állami vetőmagvizsgáló-állomás által megvizsgált arankamentes

lóhere- és luczernamag

és közvetlen Quedinburgból beszerzett

eredeti takarmányrépamag

továbbá mindennemű kertivetemény- és virágmag legjobb minőségben kapható

WEIDLICH PÁL mag- és fűszerkereskedésében a „Fekete kutyához” Miskolczon.